

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 9002

гр. София, 06.03.2026 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в
закрито заседание на 06.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

като разгледа дело номер **116** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и
за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба с вх. № 272/07.01.2026 г. по описа на Административен съд София-град, подадена от М. А., [дата на раждане], гражданин на Република П., срещу Отказ за издаване на виза тип D от 03.12.2025 г. на завеждащ „Консулска служба“ в Посолството на Република България в И., Ислямска република П., обективиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване.

В жалбата и в допълнително подадената молба се сочи, че актът е издаден в нарушение на правото на труд, на правата по смисъла на чл. 6, чл. 8 и чл. 13 от КЗПЧОС. Моли за отмяна на акта, постановен при неспазване на установената писмена форма и при допуснати съществени процесуални нарушения. Претендира разноски.

От ответната страна е изразено становище за недопустимост на жалбата.

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав формира следните правни изводи:

Жалбата е недопустима.

Съгласно чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 от ЗЧРБ не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека /ЕКПЧ или КЗПЧОС, ратифицирана със закон, приет от Народното събрание на 31 юли 1992 г. - ДВ, бр. 66 от 1992 г., в сила за Република България от 7 септември 1992 г. /.

В конкретния случай, за да се обоснове правният интерес от оспорване на постановения отказ, от жалбоподателя се сочи засягане на правото на неприкосновен личен живот съгласно чл. 8 от ЕКПЧ. Действително настоящият съдебен състав възприема становището, че е достатъчно оспорващият да посочи обстоятелства, при наличието на които с отказа за издаване на виза се нарушава упражняването на гарантирани от ЕКПЧ права и свободи /Опр. по адм. дело № 2667/2025 г., IV отд. на ВАС/. Направен е опит от жалбоподателя чрез нарушено право на труд да

се обуслови и нарушено право на личен живот, което смесване има единствено за цел да се проведе допустимо съдебно производство, без обаче да са посочени конкретните обстоятелства, при наличието на които се нарушава правото на неприкосновен личен живот. Жалбоподателят е гражданин на Република П., като по делото няма данни за личен и семеен живот на територията на Република България, а единствените данни са за подадено заявление за виза поради сключен трудов договор между него и „Георесурс“ ЕООД. От жалбата и уточнението към нея обаче се обуславя единственият извод, че правото, което се иска да бъде защитено, е правото на труд. Твърдяното нарушение на правото на труд не е сред основните права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека.

Съгласно чл. 15, § 3 от Хартата за основните права на ЕС, озаглавен „Свобода при избор на професия и право на труд“, „гражданите на трети страни, които имат разрешение да работят на територията на държавите-членки, имат право на условия на труд еднакви на условията, на които имат право гражданите на Съюза“. Разпоредбата на чл. 15, § 3 от Хартата за основните права на ЕС се основава на член 153, параграф 1, буква ж) от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и на член 19, точка 4 от Европейската социална харта, подписана на 18 октомври 1961 г. и ратифицирана от всички държави-членки, но с нея не се създава и не се гарантира упражняване на право на труд на граждани на трети държави в държавите-членки, а само равенство в условията на труд. Свободата при избор на професия, прогласена в член 15, § 1 от Хартата произтича от практиката на СЕС, но се ръководи също и от член 1, т. 2 от Европейската социална харта, както и от точка 4 от Хартата на Общността за основните социални права на работниците от 9 декември 1989 г. Изразът „условия на труд“ следва да се разбира по смисъла на член 156 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Параграф 2 на чл. 15 от Хартата за основните права на ЕС възпроизвежда трите свободи, гарантирани от членове 26 и 45, 49 и 56 от Договора за функционирането на Европейския съюз, а именно свобода на движение на работниците, свобода на установяване и свобода на предоставяне на услуги. Тези свободи обаче са приложими по отношение на гражданите на държавите-членки, какъвто жалбоподателят не е. Следователно, правата по чл. 15 от Хартата за основните права на ЕС не съвпадат с правото по чл. 8 от Конвенцията. Нещо повече, видно от преамбюла на Хартата за основните права на ЕС същата потвърждава отново правата от ЕКПЧ, а именно - чл. 7 от Хартата и чл. 8 от ЕКПЧ, касаещи зачитането на личния и семейния живот

От гореизложеното може да се направи изводът, че правото на труд по чл. 15 от Хартата за основните права на ЕС не се основава на разпоредби на ЕКПЧ, нито има връзка с правото на личен и семеен живот по чл. 8 от ЕКПЧ.

Съдът по правата на човека е посочвал, че понятието „личен живот“, залегнало в член 8 от ЕКПЧ, е едно широко понятие, което не се поддава на изчерпателно определение, но е извел в практиката си, че тази разпоредба защитава също така правото на всеки човек на собствена идентичност и личностно развитие, както и правото да създава и поддържа връзки със себеподобно същество и с външния свят, включително в професионалната и търговската сфера /„Н. срещу Германия“, решение от 16 декември 1992 г., § 29/ Освен това, в делото „Т. срещу Гърция“ //GC/, № 34369/97, § 41, ЕСПЧ 2000 – IV/, където на жалбоподателят е било отказано назначение като експерт - счетоводител, поради предишна присъда, Съдът е преценил, че Конвенцията не гарантира избора на конкретна професия. Трябва да се посочи, че в § 56 от Решение от 8.01.2009 г. на ЕСПЧ по делото на „В. срещу България“, ЕСПЧ припомня, че „жалбоподателят се оплаква, че е бил лишен от възможността да заема своя пост на длъжностно лице или да намери друга работа за известен период от време, възможности, които, Съдът припомня, по принцип не са гарантирани от Конвенцията /Г. срещу Германия, решение от 28 август 1986 г., серия А, № 104, стр. 26-27, §§ 49 и

53, и К. срещу Германия, решение от 28 август 1986 г., серия А, №105, стр. 20-21, §§ 35 и 39; този принцип беше отново потвърден в решението Ф. срещу Германия от 26 септември 1995 г., серия А, № 323, стр. 22, §§ 43 и 44/. Съобразявайки тази съдебна практика, настоящият съдебен състав приема, че правото на труд и избор на професия не са гарантирани от ЕКПЧ и не могат да бъдат приведени като пример за засягане на правото на личен и семеен живот в случая.

Твърди се също, че са нарушени и правата, установени в разпоредбите на чл. 6 и чл. 13 от ЕКПЧ. Твърденията са направени бланкетно и не са подкрепени с доказателства, като не става ясно в какво се състоят правата по тези норми и как те са нарушени с отказа за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Разпоредбата на чл. 6 от ЕКПЧ регламентира правото на справедлив съдебен процес, а на чл. 13 от ЕКПЧ - „право на ефективно средство за защита“. Първото право касае съдебното производство и е неотнормисимо към административното производство по искането за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. А второто право също касае основно възможността за защита срещу актовете, действията и бездействията на административния орган. Принципно то може да засегне и административното производство по искането за издаване на виза, но точно затова следва да бъде посочено в жалбата как това право е нарушено в административното производство - в съответствие с нормата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ за допустимост на оспорването, което в случая не е сторено.

Не на последно място, следва да се посочи, че разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ съставлява предвиденото в чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България изключение от общата клауза за обжалваемост на актовете на администрацията и препятства осъществяването на търсения съдебен контрол за законосъобразност. В т. 1 от решение № 14 от 04.11.2014 г. по конст. дело № 12/2014 г. на Конституционния съд изрично се подчертава, че разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията дава правото на законодателя по изключение при спазване на изискванията за съразмерност, включително задължителните за страната международни стандарти за достъп до съдебна защита, със закон да предвиди необжалваемост пред съд на изрично посочена категория административни актове само когато това е необходимо за опазване на основите на конституционния ред или на други особено важни обществени интереси, като осигуряването на отбраната и сигурността на страната, както и осъществяването на принципите и целите на нейната външна политика. Доколко регламентираната в чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ забрана за съдебен контрол върху актовете по чл. 9а, ал. 2, т. 4 с. з. е целесъобразна и съответства на описаните предпоставки е въпрос, който стои извън обхвата на съдебната проверка.

Предвид горното и доколкото с оспорения отказ не са засягат защитени от ЕКПЧ права, а заявлението е за издаване на виза за дългосрочно пребиваване /виза вид „D“/, то на основание чл. 159, т. 1 АПК жалбата следва да бъде оставена без разглеждане, а образуваното по нея производство – прекратено.

В този смисъл е и съдебната практика на ВАС - Определения по адм. д. № 10551/2024 г. и по адм. д. № 6409/2024 г. на III отд.; по адм. д. № 8989/2025 г., по адм. д. № 8906/2025 г. и по адм. д. № 5381/2025 г. IV отд., както и практиката на различни състави на АССГ, решение по адм. д. № 8437/2025 г., IV отд. на ВАС.

При този изход от спора разноси в полза на жалбоподателя не се дължат.

Така мотивиран, Административен съд София – град, Първо отделение, 85-и състав

О П Р Е Д Е Л И:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалба с вх. № 272/07.01.2026 г. по описа на Административен съд София-град, подадена от М. А., [дата на раждане] , гражданин на Република П., по която е образувано производството по адм. дело № 116/2026 г. по описа на Административен съд София – град.

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. дело № 116/2026 г. по описа на Административен съд София – град.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване с частна жалба, подадена в 7-дневен срок от съобщаването му пред Върховен административен съд на Република България чрез Административен съд София – град.

ПРЕПИС от определението да се връчи на жалбоподателя и органа, издал оспорвания акт.

СЪДИЯ: